

Национални програм за фитосанитарни мере и сузбијање *Drosophila suzukii* Matsumura у Бугарској

Автор(и): Растителна заштита

Дата: 03.05.2017 Брой: 5/2017

*Главни циљ програма је да разјасни тренутни статус *Drosophila suzukii* у Бугарској и утврди потенцијалне границе њене дистрибуције и усева под ризиком у земљи. Предвиђен је развој програма контроле за спречавање и ограничавање ширења *Drosophila suzukii* у земљи.*

Овај програм је развијен од стране тима научника из Института за науку о земљишту, агротехнологије и заштиту биља „Н. Пушкарџов“, Шумарског универзитета и стручњака Бугарске агенције за безбедност хране, користећи резултате великог броја научних публикација из Европе, Азије и Америке, као и сопствене студије.

Drosophila suzukii Matsumura (Diptera: Drosophilidae) је врста умерених и суптропских климатских зона. Потиче из југоисточне Азије и успешно се проширила на многе земље у Азији, Северној Америци и Јужној Америци. У Европи, *D. suzukii* је први пут утврђена у Шпанији 2008. године. У року од неколико година, врста се проширила на скоро све земље на континенту.

Женке *D. suzukii* полажу јаја на здраве, зреле плодове који још нису опали. Главну штету наносе ларве, које се хране меснатим делом плодова. У року од неколико дана, плодови се деформишу, омекшају и постају неподобни за продају.

D. suzukii има карактеристике које је чине посебно опасним штеточином за производњу воћа у Бугарској и широм света, пошто врста има: 1) висок репродуктивни потенцијал и брз циклус развоја са до 13 генерација годишње; 2) високу биолошку пластичност и толеранцију на широк спектар климатских услова (од екватора до северних делова умерене климатске зоне и од нивоа мора до алпске зоне у планинама); 3) значајан потенцијал за ширење углавном

кроз заражене плодове (у Европи 1400 км за једну годину); 4) велики број

домаћина (преко 90 гајених и дивљих врста, од којих се многе јављају у Бугарској); 5) изазива значајну економску штету на плодовима коштуница и бобичастог воћа.

Најпожељнији домаћини су боровнице, малине, јагоде, купине, трешње, брескве, кајсије, шљиве, грожђе, итд. Без спровођења одговарајућих мера, штета коју изазива *D. suzukii* износи 500 милиона долара годишње у западним државама САД. Студије спроведене 2013. показују да су укупни губици у источним деловима САД процењени на 27,5 милиона долара. У Орегону, произвођачи бресака су приметили губитке од до 80% у неким

воћњацима, а утврђени су губици од до 20% у малинама. У Калифорнији 2009. године, уништена је око 1/3 производње трешања, са такође утврђеним високим губицима у шљивама. 2010. у Француској и Италији, забележени су губици од *D. suzukii* у износу од 80% у јагодама и малинама. Губици од напада *D. suzukii* на 40.000 декара бобичастог воћа у провинцији Тренто, Италија, процењени су на 500.000 евра за 2010. и на 3

милиона евра за 2011. годину. 2010. у Швајцарској и Француској, уочена је значајна штета на боровницама, а 2012–2014. у Швајцарској и Немачкој на неким сортама грожђа као што су Мерло, Пино ноар, Совињон блан, итд.

Овај програм је развио проф. др Оља Карађова, проф. др Славимира Драганова, проф. др Румен Томов, др Жења Илијева, Маријана Лагинова, Иванка Иванова, Снежана Проданова, Николај Роснев, Лазар Чавдаров и намењен је стручњацима за заштиту биља.

Национални програм за фитосанитарну контролу и управљање *Drosophila suzukii* Matsumura у Бугарској
можете пронаћи [ОВДЕ](#)